

מאבחון לפתרון: כשבעים אחוזים מהילדים הסובלים מבעיות קואורדינציה סובלים גם מבעיות רגשיות, שפוגעות להם בלימודים ובחיי החברה ד"ר מרק ורטהיים

כיום מוצע פתרון אישי מותאם לילד, בפעילות קואורדינציה ממוקדת ליכולותיו לאחר תוצאות אבחון, בטיפול אישי ע"י ד"ר ורטהיים או במסגרת משלימה של "בית ספר בתנועה קואורדינטיבית"

ילד הסובל מבעיות קואורדינציה/הפרעות קואורדינציה (DCD) לא סובל רק מקשיי התפתחות/ תנועה/ משחק אלא גם מבעיות חברתיות, מקשיים במיצוי הפוטנציאל בלימודים וגם מחוסר יציבות רגשית וכבוגר, בעתיד, יתקשה גם בנהיגה ובתפקודיו בחיים בכלל. במידה וילדכם נחשף לפעילות קואורדינטיבית כפי שמובנית כיום ב- 2020 על השלכותיה, כגורם המקדם בריאות גופנית/רגשית/קוגניטיבית ובמידה ומטפלים בבעיות הקואורדינציה במיקוד וביסודיות, כבר בהתחלה כשהן מתגלות, אזי אתם חוסכים לילד ולכם דרך מסורבלת מרובת תסכולים, סבל בלתי נתפס שלכם ושל הילד והוצאות כספיות לא מעטות.

מחקרים רבים שנערכו במדינות שונות בשנים האחרונות כמו גם סקר שנעשה במרכז ורטהיים שאבחן כ-300 ילדים, עולה שאצל כ-70% מהנבדקים היו בעיות קואורדינציה (בעיות מוטוריות) משמעותיות בגילאים הצעירים אך הם טופלו תחילה בקשיי למידה ובטיפולים רגשיים ואחרים ולא יוחסה כמעט משמעות לפן הקואורדינטיבי והשלכותיו.

ד"ר ורטהיים "לאחר האבחון והטיפול בשיטת OCO™, מהורי הילדים זעקו "למה לא הכרנו אותך ואת השיטה בהתחלה?" הבנתי כי נדרשת דרך אחרת וכי יש להפיצה." התרחבות התופעה של בעיות קואורדינציה ועליית המודעות הובילו לפרסום השיטה בירחונים שונים (מדעיים ובהכשרה) ובהקמת קורסי הכשרה למדריכים בשיטה הבסיסית והקמת בתי ספר בשיטה עם דרכי הוראה שונות בכדי לתת מענה מבוסס וכולל ל"הוראה ולמידה בתנועה קואורדינטיבית". המודעות ללקויות למידה עולה, מספר ההורים השולחים את ילדיהם לאבחונים הולך וגדל ויש מדינות מסוימות ובערים / באזורים מסוימים כמעט כל הורה/ ילד שני (50%) "רץ" עם אבחון ביד.

בכ-30% מהמקרים ההורים הרגישו נכון שלילד יש קשיי למידה. כל ילד שלישי עם קשיי למידה היה בשלב זה או אחר בריפוי בעיסוק ובכל האבחונים שעבר הופיעו קביעות הקשורות לקואורדינציה, האם זה מקרי?

ד"ר ורטהיים: "כבר באבחון בגיל הגן (אבחון פסיכולוגי, פסיכו דידיקטי, ריפוי בעיסוק, סיכום גננת בגן חובה ועוד) מופיעים נושאים הקשורים לקואורדינציה, (בד"כ נעשה שימוש במושג מוטוריקה). יותר מ-40% מההורים מרגישים כי לאחר האבחון לא ניתן פתרון מושלם והיעילות והשפעת הפתרון המוצע מוגבלת וכי קשיי הלמידה מלווים בקשיים שונים אחרים. ההורים מתקשים להגיד מה קודם למה, הקשיים הלימודיים, קשיי החברה או ההתפתחות..."

בשנים האחרונות ישנם רופאים פורצי דרך (שמבינים למשל קשר בין הפרעת קשב /ריכוז וקואורדינציה) וגם ההורים מסתכלים יותר בצורה כוללת ושואלים יותר לעומק, מה עם האבחון והשלכותיו ומה קורה עם התופעות הנלוות, האם הם באמת נלוות? ואף יש רופאים ומורים שמבינים ש"חוסר השקט" או המסורבלות גורמים לילד "להתבודד" ויש לכך השלכות חברתיות רגשיות ותפקודיות. בעיית קואורדינציה היא לא תופעה נלווית! למאה אחוז מהילדים עם בעיות קואורדינציה יש בעיות חברתיות, הם לא עצמאיים, קשה להם להתחבר לסביבה ומגלים קשיי חיברות, הם בעלי דימוי עצמי נמוך שפוגע בהם גם במיצוי הפוטנציאל הלימודי, פיזית, תנועתית וקוגניטיבית. ד"ר ורטהיים: "ישנה היום מודעות המבוססת על מחקרים, כי אפשר לטפל בבעיות קואורדינציה ולשפר מהותית אותן וכי יש צורך לעבור לאבחון מעמיק שמאתר את הפתרון לבעיית המסורבלות/ בעיית התארגנות ומציע טיפול ממוקד דרך תנועה קואורדינטיבית. נמצא כי טיפול ממוקד בקשיי הקואורדינציה השונים כמו למשל בשיטת OCO™ הביאו את אותם ילדים ליכולת תפקוד שונה, הם פיתחו כלים חברתיים ואף הצליחו ליצור מהפך בלימודים מתוך "למידה דרך תנועה קואורדינטיבית" (מודל שהפך למודל בית ספרי).

"כ- 47 אחוז מההורים לא מרוצים מהטיפול בבית הספר בלקויות למידה/ בעיות רגשיות וכ-65% לא מרוצים מהפתרונות לבעיות חברתיות".

הפתרון האולטימטיבי עפ"י ד"ר ורטהיים "תנועה קואורדינטיבית כלמידה משמעותית" הוא אולי הפתרון שההורים כה מצפים לו. לא במקרה יותר ויותר מנהלי בתי ספר מאמצים את התפיסה של "למידה בתנועה קואורדינטיבית" בתכנית הלימודים, תוכנית המותאמת ליסודי/ חטיבה/ תיכון ואחד מהם זכה בפרס החינוך 2019".

בספר "שקט דרך קואורדינציה" ישנם כמה משפטי מפתח להבנת חשיבות הקואורדינציה:
"למידה היא חוויה במידה ויש קואורדינציה בהתחלה"

"קואורדינציה לקויה מחייבת חיפוש סיבה, אחרת בעיה קלה תהפוך להפרעה"

"קואורדינציה טובה את ההתפתחות מגבה"

"שפה ומחשבה לעיתים מתחברים כאשר הם ברמת הקואורדינציה מגובים"

"קואורדינציה טובה את חיי החברות של בני/ בתי שיפורה"

לסיכום, ילד בעל לקויות למידה, סובל מבעיות קשב וריכוז וכנראה גם בעל בעיות קואורדינטיביות/ קוגניטיביות. בעיות קואורדינציה הם חלק משמעותי בלקויות / הפרעות שמלווים לא רק קשיים בלימודים אלא גם בעיות חברתיות ורגשיות. כיום מוצע פתרון אישי מותאם לפרט בפעילות קואורדינציה ממוקדת ליכולותיו לאחר תוצאות אבחון. במקביל ישנם בתי ספר המשלבים בתוכנית הלימודים את מודל בית ספר בתנועה קואורדינטיבית על מנת לתת מענה פדגוגי לשונות של הילדים. לכן ישנה חשיבות שהטיפול אישי ייעשה בשלב מקדם וימוקד בצרכיו של הילד מחד ומאידך שמערכת החינוך תוכל לתת לו מענה במסגרת בית ספרית – "בית ספר בתנועה קואורדינטיבית".

*ד"ר מרק ורטהיים מפתח שיטת OCO™ מאבחן ומטפל בילדים עם ליקויי קואורדינציה והפרעות קשב ולמידה בתנועה קואורדינטיבית - תוכנית המוטמעת בגני ילדים ובב"ס ברחבי הארץ